

ОДЛУКА КОМИСИЈЕ ЗА ИЗБОР КОРИСНИКА УСЛУГА ПЕРСОНАЛНИХ АСИСТЕНАТА И ЛИЧНИХ ПРАТИОЦА ПО ПРИГОВОРИМА

Комисија у саставу Сузана Јовановић, председник, Јордан Ивановић, члан и Драгана Живковић, члан је дана 05.02.2019. године у складу са чланом 4. Критеријума за избор корисника услуга персоналних асистената и личних пратиоца донела следећу

ОДЛУКУ

I Одбија се приговор Милене Атанасов број 07-244/2019 од 30.02.2019. године, дозвољен и у року на Ранг листу за личне пратиоце детета. У приговору је навела да супруг и она не раде, да је супруг радно ангажован без уговора, а да је она у интензивном тражењу посла, да дете користи ову услугу 4,5 година и да је оперисало стопало. Даље наводи да ако дете не оствари право на личног пратиоца она у потпуности спутана да настави да тражи посао јер сада нико не води рачуна о њеном детету. Комисија је одлуку донела на основу документације дате у прилогу пријаве и позитивних законских прописа и то:

1. Породични закон („Службени гласник РС“, број 18/05, 72/11 – др. закон и 6/15) одредбама регулише однос деце и родитеља, чланом 60. Да дете има право да живи са родитељима и право да се родитељи о њему старају пре свих других, чланом 68. Да родитељи имају право и дужност да се старају о детету, а старање о детету обухвата: чување, подизање, васпитавање, образовање, заступање, чланом 69. Да родитељи имају право и дужност да чувају и подижу дете тако што ће се они лично старати о његовом животу и здрављу, чланом 71. Да родитељи имају дужност да обезбеде основно школовање детету, а о даљем образовању детета дужни су да се старају према својим могућностима и чланом 75. да родитељи родитељско право врше заједнички и споразумно када воде заједнички живот.

2. Правилником о ближим условима и стандардима за пружање услуге социјалне заштите („Службени гласник РС“, број 42/13) чланом 73. дефинисано је да су услуге помоћи у кући доступне деци, одраслима и старијима, који имају ограничења физичких и психичких способности услед којих нису у стању да независно живе у својим домовима без редовне помоћи у активностима дневног живота, неге и надзора, при чему је породична подршка недовољна или није расположива, чланом 75. став 2. алинеја 9. да је посебан вид услуга помоћи у кући програмске активности личног пратиоца детета, дефинисане чланом 86. и укључују:

1) **помоћ код куће** у облачењу, одржавању личне хигијене (умивање, чешљање, прање зуба), при храњењу (припрема и сервирање лакших оброка, храњење или помоћ у коришћењу прибора и сл.), припрему књига и опреме за вртић односно школу;

2) **помоћ у заједници**, што укључује:

(1) помоћ у коришћењу градског превоза (улазак и излазак из средстава превоза, куповина карте и сл.),

(2) помоћ у кретању (оријентација у простору уколико је дете са оштећењем вида, гурање колица или коришћење других помагала и сл.),

(3) одлазак на игралишта односно места за провођење слободног времена (подршка у игри, подршка и посредовање у комуникацији и сл.), укључујући културне или спортске активности и друге сервисе подршке.

3. Комисија је пре објављивања Јавног позива 16.01.2019. године усвојила критеријуме у које је у члану 23. уградила као обавезан критеријум и да су родитељи или старатељи у радном односу односно да родитељи, ратни војни инвалиди од I до IV категорије и родитељи који имају I или II степен телесног оштећења утврђених у распону од 90-100%, родитељи којима је признато право на инвалидску пензију као и родитељима који имају остварено право на увећани додатак за туђу негу и помоћ, није потребно да испуне услов да се налазе у радном односу пошто је то једини начин да докажу да у складу са позитивним законским прописима, нису у могућности да адекватно остварују своје родитељско право јер нису у могућности да пруже довољну или расположиву породичну подршку.

4. Како је првенствено, законом регулисана подршка родитеља као и његово право и обавеза да се брине о детету, нејасно је зашто се мајка у приговору даје констатацију да нико не води рачуна о њеном детету. Рачуна о детету воде родитељи, програмска активност личног пратиоца детета је да у неким областима замени обавезе родитеља, а подршка заједнице је у случају породице именоване остварена финансијски кроз признавање права на дечији додатак у увећаном износу и права на додатак за помоћ и негу другог лица, што је утврђено на основу документације приложене у пријави.

II Одбија се приговор Бранке Милојевић, број 07-243/2019 од 30.01.2019. године, дозвољен и у року на Ранг листу за личне пратиоце детета. У приговору је навела да се сматра дискриминисаним и лишеном могућности да буду једнаки по јавном позиву условом да родитељи буду у радном односу. Навела је да је самохрана мајка која се брине о двоје деце, да живе као подстанари и да су у тешкој материјалној ситуацији, да је син користио услугу личног пратиоца и да болест детета, и да његове потребе не дозвољавају да ради, као и да не треба применити исте критеријуме за самохране родитеље као и за породице са оба родитеља. Напомиње да је дете у IV разреду средње школе и да му се треба омогућити да заврши средњу школу и да се посвети упису на факултет. Дете је одличан ученик. Комисија је одлуку донела на основу документације дате у прилогу пријаве и позитивних законских прописа и то:

1. Породични закон („Службени гласник РС“, број 18/05, 72/11 – др. закон и 6/15) одредбама регулише однос деце и родитеља, чланом 60. Да дете има право да живи са родитељима и право да се родитељи о њему старају пре свих других, чланом 68. Да родитељи имају право и дужност да се старају о детету, а старање о детету обухвата: чување, подизање, васпитавање, образовање, заступање, чланом 69. Да родитељи имају право и дужност да чувају и подижу дете тако што ће се они лично старати о његовом животу и здрављу, чланом 71. Да родитељи имају дужност да обезбеде основно школовање детету, а о даљем образовању детета дужни су да се старају према својим могућностима. Пресудом Основног суда у Нишу од 09.03.2015. године, која је у прилогу пријаве достављена, разведен је брак између родитеља и малолетна деца су на основу споразума родитеља поверена на чување, негу, васпитање и издржавање мајци са пребивалиштем у селу Долац, Општина Бела Паланка док је отац обавезан да доприноси издржавању малолетне деце у дефинисаном финансијском износу.

2. Правилником о ближим условима и стандардима за пружање услуге социјалне заштите („Службени гласник РС“, број 42/13) чланом 73. дефинисано је да су услуге помоћи у кући доступне деци, одраслима и старијима, који имају ограничења физичких и психичких способности услед којих нису у стању да независно живе у својим домовима без редовне помоћи у

активностима дневног живота, неге и надзора, при чему је породична подршка недовољна или није расположива, чланом 75. став 2. алинеја 9. да је посебан вид услуга помоћи у кући програмске активности личног пратиоца детета, дефинисане чланом 86. и укључују:

1) **помоћ код куће** у облачењу, одржавању личне хигијене (умивање, чешљање, прање зуба), при храњењу (припрема и сервирање лакших оброка, храњење или помоћ у коришћењу прибора и сл.), припрему књига и опреме за вртић односно школу;

2) **помоћ у заједници**, што укључује:

(1) помоћ у коришћењу градског превоза (улазак и излазак из средстава превоза, куповина карте и сл.),

(2) помоћ у кретању (оријентација у простору уколико је дете са оштећењем вида, гурање колица или коришћење других помагала и сл.),

(3) одлазак на игралишта односно места за провођење слободног времена (подршка у игри, подршка и посредовање у комуникацији и сл.), укључујући културне или спортске активности и друге сервисе подршке.

3. Комисија је пре објављивања Јавног позива 16.01.2019. године усвојила критеријуме у које је у члану 23. уградила као обавезан критеријум и да су родитељи или старатељи у радном односу односно да родитељи, ратни војни инвалиди од I до IV категорије и родитељи који имају I или II степен телесног оштећења утврђених у распону од 90-100%, родитељи којима је признато право на инвалидску пензију као и родитељима који имају остварено право на увећани додатак за туђу негу и помоћ, није потребно да испуне услов да се налазе у радном односу, пошто је то једини начин да докажу да у складу са позитивним законским прописима нису у могућности да адекватно остварују своје родитељско право јер нису у могућности да пруже довољну или расположиву породичну подршку.

4. Комисија за процену потреба за пружањем додатне образовне, здравствене или социјалне подршке детету/ученику од 16.01.2018. године, дала је мишљење да као подршку треба обезбедити личног пратиоца, остваривање права на увећани дечији додатак, новчану социјалну помоћ и додатак за помоћ и негу другог лица. Провером документације, а на основу члана 7. Критеријума утврђено је да оба детета примају дечији додатак, односно увећани за дете које испуњава услове од маја 2018. године, као и додатак за туђу помоћ и негу од 20.06.2013. године, а на основу приложене документације. Програмска активност личног пратиоца детета је да у неким областима замени обавезе родитеља, односно обавезе незапослене мајке, а подршка заједнице је у случају породице именоване остварена финансијски кроз признавање права на дечији додатак у увећаном износу и права на додатак за помоћ и негу другог лица, чиме се заједница стара о финансијској и материјалној сигурности која би омогућила завршетак школовања детета.

III Одбија се приговор Биљане Ђорђевић број 07-242/2019 од 30.01.2019. године, дозвољен и у року на Ранг листу за личне пратиоце детета. У приговору је навела да је дете бодовано са 65 бодова на основу члана 25. Критеријума, док је у напомени Комисије је назначено да „Дете испуњава услове до 28.02.2019. године јер је отац ангажован на основу уговора оделу од 03.01. до 28.02.2019. године, односно до тренутка престанка важности уговора. Напомиње да је чланом 1. Критеријума дефинисано да услуга траје годину дана од 01.02.2019.-31.01.2020. године. Констатује да није предвиђена могућност одобравања услуге на један или два месеца, односно одобравање ове услуге за одређени временски период. Сматра да Комисија треба да цени испуњеност услова код подношења пријаве, а комисија ни једним актом не може да цени услуге за убудуће. Доставља у жалби и нови уговор о делу број 5/а од 12.01.2019. године и потврду послодавца број

32 од 29.01.2019. године. Комисија је одлуку донела на основу документације дате у прилогу пријаве и позитивних законских прописа и то:

1. Јавни позив је трајао од 18.01.-25.01.2019. године. У пријави за остваривање права достављен је Уговор о делу број 1/а од 03.01.2019. године, на период до 28.02.2019. године и потврду број 31 од 22.01.2019. године, издату од стране послодавца Удружења дистрофичара Ниш. У приговору је достављен још један Уговор о делу истог послодавца број 5/а од 12.01.2019. године и потврду послодавца број 32 од 29.01.2019. године за временски период од 01.03.2019. до 01.03.2020. године. У складу са чланом 7. Критеријума Комисија је извршила проверу документације, оба уговора и добила изјаву овлашћеног лица послодавца да су уговори закључени на дан који је у заводном штампилу као и МУН образац пријаве за месец јануар.

2. Комисија је код двоје деце за које су до тада незапослени родитељи, доставили уговоре о делу на два месеца учинила преседан, а имајући у виду интересе деце, као радни однос родитеља извршила бодовање од 25 бода, третирајући Уговор о делу као радни однос на одређено време и признајући право на личног пратиоца деци до времена трајања достављених уговора.

3. Код сачињавања ранг листе Комисија је руководећи се интересима деце поступила супротно члану 25. и 26. Критеријума јер се бодују уговори о раду на неодређено и одређено време као и уговор о привременим и повременим пословима, а као прописана обавезна документација која се прилаже је копија уговора о раду и оригинална потврда. На основу Закона о раду („Службени гласник РС“, број 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17 – одлука УС и 113/17) члана 199. Уговор о делу је рад ван радног односа, то је врста уговора где радник нема статус запосленог и закључује се за једнократно обављање послова. Новац који радник прими за обављени посао нема третман зараде већ уговорене накнаде која је опорезована на основу члана 85. Закона о порезу на доходак грађана јер има карактер других прихода који по својој природи чине доходак физичког лица. Таква врста ангажовања је разлог због кога је деци признато право на услугу персоналног асистента на одређено време, односно на време трајања уговора.

4. Појава два уговора за оца, оба закључена пре завршетка Јавног позива, а у месецу у коме је јавни позив објављен, на различито временско трајање, онај који је приложен у пријави на два месеца, а приложени у приговору на годину дана, закључен са удружењем у коме је дете члан, а мајка секретар удружења, доводе у питање и саму одлуку Комисије да ли је поступила исправно штитећи интересе детета.

IV Комисија је водећи рачуна превасходно о интересима деце, средњошколаца, корисницима увећаног додатка за помоћ и негу другог лица, добрим ученицима и активним на друштвеном и спортском плану, одлучила да деци условно омогући коришћење услуге личног пратиоца до краја овог полугођа, под условом да за до јануара незапосленог родитеља, постоји уговор о радном ангажовању и са обавезом да се преко пружаоца услуга достављају исправни МУН образци, доказ да су измирили порези и доприноси по основу уговора, доказ о уплати уговорене накнаде од стране послодавца, до 5 у месецу за предходни месец.

V Комисија ће у току ове године расписати нови јавни позив за средства која нису искоришћена по овом позиву, а трајање услуге ће се везивати за прво полугође школске 2019/2020 године.

КОМИСИЈА